

Прокоф'єва Ганна Сіргіївна
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ВЛАДИ

Сучасний стан розвитку регіонів України є наслідком попередніх етапів та особливостей теперішнього. В результаті в Україні сформувалися регіони, які суттєво відрізняються один від одного за рівнем економічного розвитку.

В останні два роки, коли ведеться війна у східному регіоні України і Крим, окупований Росією, зменшувати ці відмінності між регіонами, зближувати їх рівень економічного розвитку стало значно складніше. Але, зважаючи на зростання ролі регіональної економіки, об'єктивні передумови для більш

комплексного розвитку регіонів сформовані. В цьому процесі, крім об'єктивних процесів, важливу роль відіграє держава, її науково обгрунтована політика. В Україні прийнято Закон про децентралізацію влади і надання самостійності регіонам, реалізація якого в кінцевому підсумку забезпечить гармонізацію економічного розвитку регіонів [1].

Процес децентралізації економічної влади базується на об'єктивному аналізі сучасного стану розвитку економіки регіонів України. Регіони України відрізняються за природними умовами, соціально-економічним розвитком, етно-лінгвістичними, історичними, психологічними, релігійними та культурними особливостями. В залежності від тієї чи іншої ознаки економіку України поділяють на регіони. Так, за історично-економічними характеристиками виділяють старопромисловий, агропромисловий, транспортно-рекреаційний регіони; за економіко-географічним положенням – приморський, придніпровський, прикордонно-гірський, рівнинний[2].

В офіційній статистиці наведені класифікації ще не затверджені, оскільки статистичні дані групуються на основі поділу економіки України на області, який є застарілим, і не відображає сучасні тенденції розвитку економіки регіонів. В сучасних умовах, поруч з чинниками регіонального економічного розвитку важливу роль відіграє просторовий чинник, який є результатом взаємодії економічних агентів, розташованих на даній території. Економічний розвиток регіонів і національної економіки під дією просторового чинника забезпечується не через конкурентне, а через кумулятивне зростання. Просторовими чинниками виступають агломераційні ефекти, ефективні урбаністичні структури, сприятливий інвестиційний клімат в регіоні, рівень розвитку регіональної інфраструктури тощо.

Процес кумулятивного зростання передбачає дію усіх чинників, що визначають особливості регіонального розвитку. Результати такої їх дії можуть бути як позитивними, так і негативними. При визначенні рівня кумулятивного зростання слід враховувати вплив на продуктивність праці в регіоні, економії від масштабу виробництва, технічного прогресу, структури виробництва, сприятливість до нововведень провідних галузей регіону. Кумулятивне зростання передбачає саморозвиток регіону за рахунок використання конкурентних переваг регіону, внутрішніх чинників і можливостей взаємодії з іншими регіонами. При такому підході національна економіка розвивається на базі саморозвитку і взаємодії регіонів, а не на основі конкурентного розподілу ресурсів між регіонами, тобто змінюється філософія організації національної і регіональної економік.

Аналіз рівня економічного розвитку регіонів України передбачає вирішення проблем нерівномірного розподілу доходів між регіонами, різниці у темпах зростання виробництва, в рівнях безробіття, в соціальних показниках. Слід враховувати також політику, економічну та соціальну історію України, складнощі системних перетворень.

Список використаних джерел і літератури

1. Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)».
– Електронний ресурс. – Режим доступу:
http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812
2. Семенов В.Ф.Регіональна економіка / В.Ф.Семенов, Т.О Проценко; [навчальний посібник]
- К.: МП "Леся", 2009. – 708 с.